

ט"ז תמוז ה'תשע"ה 3.7.15

מגזין מס' 336

שבת פרשת בלק/י"ז תמוז

קשר-שבועי מאת הרב יאיר כלב

המגזין מוקדש לעילוי נשמת בנימין בן משה ורחל

החייב כסנ"א

יציאת מצרים ברוחניות – חלק ו' תכלית האהבה - עבודה מאהבה

תמליל מעובד מתוך שיעורי הרב כלב

אל לו לאדם ליפול ברוחו לנוכח העובדה שרק לעיתים רחוקות זוכים אנו לרגעי השראה והתעלות זכים. כי, כמבואר בחסידות, ההתענגות על מתנות חסד נדירות אלו כלל אינה מטרה לעצמה. אדרבה, לגבינו עצם הבלחת ניצוצות אור אלו בשמי חיינו היא בבחינת הוראה נוספת הנוגעת ישירות לעבודת האדם. תכלית כל הריגושים הרוחניים מבחינתנו אינה אלא הוראה בעבורנו לעשותם אמצעי בלבד - יש להתקין מהם 'כנפיי' שאר רוח שירוממו ויפיחו רוח חיים בעבודתנו שעל גבי קרקע המציאות. וכמבואר בספר התניא שרגעי ההשראה ה'יורדים' עלינו מפעם לפעם מאת ה' לא נועדו אלא לשמש לנו כ'עמודי תאורה' להאיר עבודתנו, שהדירה שאנו בונים לה' בעולם הזה התחתון לא תהא כדירת מרתף אפלולית וטחובה, כי אם דירה מוארת ומאווררת. כלומר, בעולם הזה אין השראות בחינם! כל רגע של התעלות הוא לגבינו בבחינת מעיין מים חיים שאת מימיו מחוייבים אנו להפיץ 'חוצה', על מנת להרטיב ולהמתיק על ידם את יובש קשיי היומיום ומרירות התירגול - להחיות שליחותנו בסדנת החיים...

לוח שיסורים

"לא רק קביעות בזמן אלא גם קביעות בנפש..." (אדמו"ר הזקן) - היינו שיש לקבוע עתים ללימוד התורה, ליצור 'דופק לימודי' קבוע, ביום ובשעה, עד אשר יגלה האדם כי, לאמיתו של דבר, התורה היא לחם חוקו ומזון הנפש...

בימים האלה מקיים הרב כלב שיעור שבועי קבוע מידי יום חמישי בשעה 21:00 במושב חמד שבמרכז הארץ. הכניסה לישוב בכביש (מס' 412) המוביל מבית דגן לאור יהודה, רח' הזית 83 בבית הכנסת שבחצר משפחת שרעבי. השיעור משודר בזמן אמת בשידור חי באינטרנט, באתרנו: www.tanyaor.com

התכנסות (כיבוד ושתייה קלה מ-20:30) במושב חמד, לפרטים נוספים: שי גרציק 052-4-446-144

[בכניסה למושב חמד - ישר עד הכיכר, בכיכר שמאלה לרח' הזית - לקראת סוף הרחוב, לפני הכיכר הבאה - הזית 83 מצד שמאל. חניה בשפע מאחורי בית הכנסת שבהמשך שביל הכניסה לחצר]

לחיות עם הזמן... (אדמו"ר הזקן) - היינו שבכל זמן וזמן מתרחשת פתיחת שער רוחני, דרכו יורדים לעולם הזה אור ושפע מיוחדים, אשר יש להכין כלים כדי לקלוט 'גשמי ברכה' אלה ולתרגמם למעשים עד אשר תואר, באופן ממשי, סביבתנו המיידית בגוון המסוים של נתינת הכח הטמונה באותו זמן.

ימי 'בין המצרים'

עשרים ואחד הימים שבין שבעה עשר בתמוז לתשעה באב נקראים "ימי בין המצרים". בשבעה עשר בתמוז הובקעה חומת ירושלים ע"י צבא רומי, ובתשעה באב חרב בית המקדש והועלה באש. לפיכך, בימים אלו מציינים בני ישראל את אבלותם על החורבן וממעטים בהם בשמחה.

אלה טיפולים רפואיים שאינם דחופים.

לימוד לימי בין המצרים

נוהגים ללמוד בימים אלה בדברי תורה העוסקים בגאולה ובבניין בית המקדש (כגון הפרקים בנביא יחזקאל מ' - מ"ג, במשנה מסכת מידות ומסכת תמיד והלכות בית הבחירה לרמב"ם בספר "היד החזקה"). בשיחותיו, מדגיש הרבי כי ימים אלה מסוגלים במיוחד ללימוד עניני הגאולה ובנין הבית, כדברי חז"ל במדרש תנחומא אודות מאמר הקב"ה ליחזקאל הנביא: "גדול קריאתה בתורה - כבנינה. לך אמור להם ויתעסקו לקרוא צורת הבית בתורה, ובשכר קריאתה אני מעלה עליהם כאילו הם עוסקים בבניין הבית".

עוד מעורר הרבי הרבי מליובאוויטש נשיא דורנו להוסיף ולהרבות בימים אלה בלימוד התורה ובמתן צדקה כדי לזרז ולקרב הגאולה, ככתוב: **"ציון במשפט (תורה) תיפדה, ושביה בצדקה"**.

כמו כן מראש חודש אב עד תשעה באב קרא הרבי לערוך "סיומים" על מסכתות בש"ס כדי להוסיף בעניני שמחה שעל פי התורה.

ומבטיחה תורתנו, תורת אמת, כי בגאולה האמיתית והשלימה יהפכו ימים אלה לימי ששון ושמחה, ויהי רצון שיהיה זה בקרוב ממש, במהרה בימינו.

הלכות ומנהגים

י"ז בתמוז - יום צום ותענית (השנה נדחה מפני השבת ליום ראשון י"ח תמוז) מפני הצרות שאירעו בו כדי לעורר הלבבות לדרכי התשובה. מיום זה מתחילים ג'

השבועות של ימי 'בין המצרים' הנמשכים עד ט' באב. מיום זה עד אחר תשעה באב אין נושאים נשים, אבל להשתדך מותר אפילו בתשעה באב עצמו, וסעודת שידוכים בלא ריקודים מותרת עד ראש חודש אב (ולאחר מכן אין לעשות סעודה, אפילו בשבת, אלא להסתפק בכיבוד קל); אין מסתפרים; אין מברכים 'שהחיינו' על פרי או בגד חדש, גם בשבת (אלא אם כן לא ימצא את הפרי החדש לאחר שלושת השבועות); אין מנגנים ניגוני שמחה אבל שירה בפה מותרת. בנוגע להאזנה למוזיקה מוקלטת שלא לשם שמחה ממש, ניתן להקל בדבר עד ראש חודש אב.

'בין המצרים' אינו זמן ראוי לנסיעות וטיולים (לעומת זאת, הרבי מליובאוויטש עודד נסיעה להילולת האר"י ביום ה' באב) וכן לא רצוי לקבוע לימים

שלושה קשרים מתקשרים זה בזה ישראל, התורה והקב"ה

נצחיות עם ישראל

ידועים דברי רבי סעדיה גאון: "אומתנו אינה אומה אלא בתורתה". לכל אורך שנות גלותו המרה של עם ישראל מארצו, נשמרה יחודיות האומה היהודית בזכות דבקוּתה הבלתי מתפשרת בתורת ישראל. הגם שהיינו ל"עם מפוזר ומפורד בין כל העמים", נפוצים בכל קצווי תבל, נתונים להשפעות שונות ומשונות כמיקום גאוגרפי, שפה וניב לשוני או תרבות מקומית זו או אחרת – מכל מקום, תמיד, באורח פלא ולמעלה מדרך הטבע, בכל פזורות ישראל נשמרה הגחלת. דברי תורה נכתבו ונלמדו בכל הדורות ובכל תפוצות ישראל על ידי גדולי ישראל וחכמיה בשפות משפות שונות: עברית, לדינו, אידיש, ערבית ושאר לשונות העמים.

לכל אורך ההיסטוריה רבת השנים של עם ישראל, נשמרו עצמיותה, אופיה וצביונה של אומתנו בזכות קיום התורה ומצוותיה. בכל תהפוכות ושינויי הזמן – בימי שקט ושלווה ובתקופות שמד, גזרות ורדיפות – שומרים היהודים אמונים (כאז כן גם עתה) לרוח ישראל סבא, מעבירים במסירות נפש את אש התמיד המקורית של תורת ומנהגי ישראל מדור לדור. מורשת אותנטית זו, היא היא לפיד נצחיותו של העם היהודי. אמר על כך המשפיע החסידי ר' מאיר שלום בליזינסקי ז"ל – ילד יהודי אשר אינו זוכה לחינוך יהודי אותנטי ומקורי, הרי הוא כדוגמת גוף ללא חיסון. חולשה וחסרון בהתקשרות לדי ישראל לתורת ישראל יוצרת בהם תחושת ניכור ליהדותם ומותירה אותם חשופים ופגיעים לחדירתם של 'חיידי הקליפות'. חינוכם של ילדי ישראל ברוח מסורת

ישראל היא מנורת המאור היהודית – הערובה האמיתית להמשך קיומנו כעם – עד לביאת משיח צדקנו בקרוב ממש.

ויאמינו בה' ובמשה עבדו

ועל רקע הדברים האמורים, אי אפשר שלא להודות לה' על שזכינו לחיות בדורו של מנהיג יהודי בעל שיעור קומה שלא נראה כמותו מאז ימי הרמב"ם. תילי תילים של ספרים וכתבי עת כבר נכתבו ועוד ייכתבו אודות הרבי מליובאוויטש נשיא דורנו: אישיותו רבת הפנים, גאונותו, כשרונותיו, מנהיגותו ומידותיו התרומיות אשר עד אין חקר, וכו' וכו'. אמנם למעלה מכל אלה הן אהבתו ודאגתו העצומה לכלל ישראל ולכל יהודי יחיד באשר הוא, היא מעמדו ומצבו ברוחניות ובגשמיות אשר היא, גם אם מצוי הוא בפינה הכי נידחת שבקצווי תבל. ככל שנוקפות השנים הולך ונחשף לעין כל, הגודל וההיקף המונומנטליים של מפעל השליחות שהקים: צבא שלוחי הרבי הינו גוף חי ונושם, המתפתח וצומח תדיר לכלל מימדים אדירים שלא היו כמותם מעולם. בדורנו ניתן לראות במוחש כיצד מפיח הרבי מליובאוויטש באמצעות שליחיו המסורים רוח של תחיה והתחדשות יהודית בכל שדרות העם.

וכדרכה, מדגישה תורת החסידות אשר בעומדנו בימי 'בין המצרים', נתבעים אנו לעשות כל שביכולתנו להמתקת האבלות על חורבן בית המקדש. דוקא בימים אלו נדרשים אנו להתחזק ביתר שאת וביתר עוז בענין אהבת ישראל, להאיר פנים ולקרב כל יהודי באשר הוא. פעמים אין ספור, הדגיש הרבי נשיא דורנו בשיחותיו כי

גדולה יותר מההתעסקות בשליחות העיקרית - לחבר ולקשר את אחינו בני ישראל לשורשם ומקורם באלוקים חיים.

רק אהבת חיים היא המתקנת ומבטלת את שנאת החינם - סיבת החורבן בעבר ובהווה. ובהבטל הסיבה (שנאת החינם), ממילא יתבטל גם המסובב (הגלות) ונזכה לבניין בית המקדש השלישי. ומה לנו אהבת ישראל

התחדשנו!
בוטאו לבקר
באתר המשודרג
www.tanyaor.com

אדמו"ר הזקן התבטא על [תלמידו] ר' משה ווילענקער: משה הוא בעל מוחין דגדלות, ובעשר השנים ש'עבד' והתייגע הוא 'עיבד' מוחין רחבים. שלוש שנים התכונן ר' משה ווילענקער ליחידות אצל אדמו"ר הזקן, ונשאר אחר כך שבע שנים בליאזנא כדי ליישם את היחידות בעבודה בפועל. (על פי 'היום-יום' י"ח תמוז)

הסיפור השבועי

סיפור מוכר

בית החרושת לביתו של ר' אהרן בקליאזמה הפרידו שלוש שעות נסיעה ברכבת. מדי יום שישי בשעה שתים עשרה בצהריים, היה ר' אהרן יוצא מבית החרושת בדרכו לביתו. בחורף נכנסת השבת במוסקווה וסביבותיה בשעה שלוש וחצי, ועל כן היה מגיע לביתו ממש קודם כניסת השבת.

יום שישי אחד קרא סאשה לר' אהרן והודיע לו בהחלטיות כי הפעם יאלץ להישאר עד סוף יום העבודה. "מחר צפויה ביקורת ממשלתית במפעל, ועדיין לא השלמנו את מכסת הייצור שהוטלה עלינו", הסביר סאשה.

ר' אהרן הקשיב לדבריו והגיב בנימוס: "אדוני המנהל, צר לי, אך לא אוכל להישאר מעבר לזמן הדרוש לי כדי לחזור הביתה לפני כניסת השבת. גם היום אעזוב את המפעל בדיוק בשעה שתים עשרה".

המנהל כעס. "עליך להבין כי אם לא תושלם המכסה במועד ונוסף על כך יתברר כי הנחתי לך להיעדר מהעבודה בשבתות, נשלם על כך שנינו מחיר כבד!", אמר. "מכסת הייצור והביקורת הצפויה חשובות בעיניי מאוד, אך השבת חשובה לאין ערוך", ענה ר' אהרן.

סאשה ממש התרתח. "שיהיה ברור לך!", הודיע, "אם תצא מכאן היום בשתים עשרה בצהריים, תאבד את מקום עבודתך!".

ר' אהרן לא זלזל באיום. אף על פי כן נחוש היה בדעתו לעזוב את המפעל בדיוק בשעה שתים עשרה בצהריים. כך עשה בפועל.

ביום שני בבוקר שב ר' אהרן למפעל, ככל העובדים. בינו לבין סאשה שררה מתיחות והם נמנעו מלדבר

מתפללי בית הכנסת הגדול במוסקווה הכירו איש את רעהו. בכל פעם שהופיעו בבית הכנסת 'פנים חדשות' היו המתפללים נדרכים ונוקטים משנה זהירות. כל אורח נחשד מיד שהוא מרגל חרש של השלטונות, עד שהוכח אחרת.

יום אחד הופיע בבית הכנסת יהודי מבוגר ולא מוכר, עטור זקן שיבה. האיש היה שתקן. לימים נודע כי שמו שלום פייגין.

עם מתפללי בית הכנסת נמנה גם ר' אהרן חזן, יהודי חסידי שהתגורר בקליאזמה, פרוור של מוסקווה. ערב אחד נזדמן לר' אהרן לשוחח עם מתפלל נוסף בבית הכנסת, הרב סנדלר שמו.

"האם אתה רוצה לדעת מי הוא שלום פייגין?", שאל הרב סנדלר את ר' אהרן, והוא השיב בחיוב. "ובכן, הנה סיפורו כפי שסיפר לי הוא עצמו לפני זמן מה", החל הרב סנדלר לספר. ר' אהרן הקשיב ושתק. שתק אף על פי שעד מהרה התברר לו כי הוא כבר מכיר את הסיפור, אפילו מכיר היטב...

תחילתו של המעשה כמה שנים קודם לכן (בשנים ת"ש-תש"י). ר' אהרון התגלגל זמן רב מעבודה לעבודה, משום שלא היה מוכן לעבוד בשום עבודה הכרוכה בחילול שבת. שמחה רבה שמח אפוא כשמצא יום אחד עבודה בבית חרושת גדול לאריגה. מנהל המפעל היה יהודי, חבר המפלגה הקומוניסטית, ושמו סאשה. הוא הסכים להעלים עין מהיעדרותו של ר' אהרן מעבודה בימי שבת. תחת זאת התחייב ר' אהרן לבוא למפעל מדי יום ראשון, יום המנוחה הרשמי, ולהשלים את החסר.

בית החרושת שכן בעיירה קונצבו שליד מוסקווה. בין

והתוודה באוזניו:

"לאחר שנרגעתי מכעסי על הפועל היהודי, שהיה מוכן לסכן את עצמו ואותי בשביל השבת, עלתה במוחי מחשבה הפוכה לגמרי. פתאום חשבתי על איש צעיר, המטופל בילדים רבים, שמוכן לוותר על מקור מחייתו ולסכן בכך את עתיד משפחתו - וכל זאת למען עקרונותיו.

"המחשבה על כך חוללה בי זעזוע. נזכרתי בשנות ילדותי; בבית הוריי; באותן פעמים מאושרות שזכיתי לבקר עם אבי בעיירה ליובאוויטש ולהביט בפניו של הצדיק רבי שלום דובער (הרש"ב).

"הענין הוסיף להציק לי, עד שיום אחד החלטתי כי הגיעה העת לחזור לחיי אמת - חיים יהודיים. פרשתי לגמלאות והתחלתי לחיות כיהודי".

רק לאחר שסיים הרב סנדלר את הסיפור כולו, גילה לו ר' אהרן את זהותו של הפועל היהודי העקשן, שהסכים לוותר על מקום עבודתו ובלבד שלא ייאלץ לחלל אף לא שבת אחת.

ביניהם. סאשה לא פיטר את ר' אהרן, אך מאז העיב צל על יחסיהם.

לאחר זמן מה עזב סאשה את המפעל ובמקומו בא מנהל חדש. עובדי המפעל לא ידעו אם סאשה, שכבר היה אז כבן שבעים, פרש לגמלאות או שמא הציבה אותו המפלגה בתפקיד ניהולי אחר.

בינתיים נשכח הענין מלבו של ר' אהרן, מה גם שכעבור זמן עזב גם הוא את המפעל, לאחר שמצא מקור פרנסה נוח יותר.

מאז, כאמור, חלפו כמה שנים. הזקן המלא שעיטר עתה את פניו של שלום פייגין מחק כל דמיון בינו לבין מנהל המפעל המתבולל, סאשה. משום כך לא היה יכול ר' אהרון לזהותו. גם פייגין, מצידו, לא נקב בשמו של ר' אהרן, כשסיפר את הסיפור לרב סנדלר. אולי מפני שלא רצה 'להפליל' את ר' אהרן.

הרב סנדלר סיפר בהתרגשות את סיפורו של הפועל היהודי, ולא הבחין בחיוך הקטן ההולך ומתפשט על פניו של ר' אהרן. הוא הוסיף לגולל את הדברים בגוף ראשון, ממש כפי ששמעם מגיבור המעשה. וכך הוסיף פייגין

(מתוך העלון השבועי **שיחת השבוע**)

עזרו לנו, להמשיך בעשייה!

טל' 052-5675770

עמותת "תניא - מודעות עצמית ביהדות" צריכה את העזרה שלך!

”זאת התורה אדם” (במדבר יט' ד)

כשם שבאדם ישנם גוף ונשמה, כך גם בתורת ישראל ישנם גוף התורה (פשט הכתוב-’נגלה’) ונשמת התורה (פנימיותה, סודותיה ורזיה-’נסתר’). במדור זה מובא פרוט נושאי הפרשה על פי ’נגלה’, ובמדור שלאחריו יובא ביאורה של נקודה או של מספר נקודות מן הפרשה על פי פנימיות התורה.

נקודות עיקריות בפרשת בלק

ממלכות מואב ומדין ובלעם הרשע

בלק בן צפור, מלך מואב, עוקב בדריכות ובחרדה אחר מסעות הכיבוש והניצחונות של עם ישראל בדרכו לארץ. לבו מתמלא בחשש כבד כי הנה מתקרב תורו. במצוקתו הוא פונה לעם השכן השנוא עליו, מדין, להצטרף אליו במאבק נגד בני ישראל.

שליחים נכבדים נשלחים מטעם שתי הממלכות אל בלעם בן בעור, הנביא והמכשף, לבקש עצתו בנוגע לאיום הנשקף לו מבני ישראל והאם יאות לקללם.

בשומעו את בקשתם אומר בלעם לשליחים כי עליהם להמתין לתשובתו עד הבוקר, כיון שבמהלך הלילה ישמע את אשר יאמר לו ה' בענין זה.

באותו לילה מתגלה האלוקים אל בלעם ומצוהו ”לא תלך עמהם, לא תאור (=תקלל) את העם, כי ברוך הוא”. עם בוקר מודיע בלעם לאנשי המשלחת אשר האלוקים אסר עליו לילך עמהם.

בלק בן צפור אינו מוותר ומוסיף ושולח שליחים נכבדים מהראשונים ובפיהם הבטחה כי באם יאות לקלל את בני ישראל יזכה בלעם בעושר רב. בלעם מסביר למשלחת הנכבדה, כי בעד כל הון שבעולם לא יוכל להפר את הציווי העליון. אלא שבכל זאת מציע הוא להם כי גם הפעם ימתינו אצלו עד בוקר, אולי ישתנה משהו בינתיים.

בלילה אומר הקב"ה לבלעם: ”לך אתם, ואך את הדבר אשר אדבר אליך אותו תדבר”.

”ויפתח ה' את פי האתון”

רכוב על אתונו, יוצא בלעם עמם לדרך. נכוונותו

והתלהבותו לקלל את עם ישראל מכעיסה את ה' ובדרכו מציב האלוקים מלאך ובידו חרב שלופה. למראה המלאך נוטה האתון המבוהלת מן הדרך אל השדה, ובלעם, שאינו מבחין בנוכחותו של המלאך הרוחני, מכה את אתונו להחזירה לדרך. המלאך שב ומתייצב במשעול הכרמים הצר. עתה, כשאין לאתון להיכן לסטות, היא נצמדת אל הקיר מפחד המלאך, ובתוך כך נלחצת רגלו של בלעם, והוא, בחמת זעמו, מוסיף להכותה.

ושוב מתייצב כנגדו המלאך, והפעם במקום צר מאד שאינו מאפשר כל מעבר. עתה, רובצת האתון המפוחדת על מקומה, ובלעם חוזר ומכה בה בכעס רב. אזי, מתחולל פלא: ה' פותח את פי האתון, והיא מתמרמרת כנגדו על היותה מוכה למרות נאמנותה רבת השנים לאדונה. בכעסו עונה בלעם לאתונו כי היה הורגה לו היתה בידו חרב. והנה, בתוך כך, נפקחות עיני בלעם והאלוקים חושף בפניו את נוכחות המלאך. נפעם ממהר בלעם להשתחוות. המלאך מוכיחו על הכאת האתון שהצילה אותו ממות, באומרו כי הוא, בלעם, חייב מיתה ולא אתונו. מזועזע ומפוחד מבקש בלעם לשוב על עקבותיו אלא שהמלאך פוקד עליו להמשיך עם המשלחת, ומוסיף ומזהירו לבל יעיז לדבר אלא את אשר יאמר לו ה'.

פוחת פיו לקלל ונמצא מברך

בצאתו לקבל את פני אורחו להביאו לארצו מואב, מתנפצת התקווה הגדולה שתלה בלק בבלעם ומתחלפת בתחושת כעס ואכזבה. בלעם שוב מבהיר לבלק, כי אינו עומד כלל ברשות עצמו, וכי אינו יכול לדבר אלא את

"אראנו ולא עתה, אשורנו ולא קרוב. דרך כוכב מיעקב וקם שבט מישראל, ומחץ פאתי מואב וקרקר כל בני שת..."

עצת בלעם הרשע וגבורת פנחס בן אלעזר

עתה מספרת התורה: "וישב ישראל בשיטים ויחל העם לזנות אל בנות מואב". משנכשל בלעם בשליחותו, מפצה הוא את בלק ב"עצה טובה". על פי עצתו, בנות מואב תתהוללנה עם בחורי ישראל החונים בגבול ארצן, ובתוך כך יושפעו גם הם לדבוק באליליהן. בלק שומע לעצתו ושולח את בנות מואב ובתוכן בתו לפתות את בחורי ישראל. בחרון אפו, מצוה ה' את משה להוקיע את המתפתים שנכשלו בעבודת האליל 'בעל פעור'. משה מעביר מיד את המסר לשופטי ישראל: "הרגו איש אנשיו הנצמדים לבעל פעור".

לשיא ההידרדרות והחוצפה מגיע דוקא זמרי בן סלוא מנשיאי ישראל הבוועל את כזבי בת צור המדיינית לעיני משה והעם כולו.

במבוכה הכללית שמשתררת בעם, קם לפתע פנחס בן אלעזר (נכדו של אהרן הכהן) ובקנאותו את קנאת ה' נוטל הוא רומח בידו ונכנס אל האהל בעקבות החוטאים. שם דוקר הוא את הישראלי והמדיינית בעיצומו של מעשה חוצפתם.

מעשה גבורתו של פנחס מביא להפסקת המגיפה הקשה שהחלה משתוללת בעם וכבר הפילה חללים רבים, ככתוב "ויהיו המתים במגיפה ארבעה ועשרים אלף".

אשר יצוה אותו האלוקים. ובכל זאת, בקוותם כי יתרצה האלוקים, מקריבים שניהם בקר וצאן בקריית חוצות. למחרת פוקד בלעם על בלק להכין שבעה מזבחות בבמות הבעל, עליהם יוקרבו שבעה פרים ושבעה אילים. אולם, משאך פותח בלעם את פיו לקלל... והנה נמצא פיו מברך ומהלל את עם ישראל.

בלק מנסה שוב. הוא מביא את נביא האומות למרומי שדה צופים הצופה על מחנה עם ישראל החונה בגבולו. שם מקריבים הם קורבנות פעם נוספת, אלא שגם הפעם אין מועילות כל תחבולותיו ובלעם נמצא שוב מברך. לאחר נסיון שלישי נוסף, ב'ראש הישימון', שגם הוא אינו צולח, מגרש בלק בכעס את בלעם מעל פניו ושולחו מבויש חזרה לביתו.

בין הברכות והעתידות הנשמעות ברוח הנבואה מפיו של בלעם, מוצאים אנו כמה ענינים נעלים ויסודיים המבטאים את מהות העם היהודי: "הן עם לבדד ישכון ובגויים לא יתחשב" – נבואה המבטאת את יחודו וסגולתו של עם ישראל מכל העמים; "לא הביט אוון ביעקב ולא ראה עמל בישראל" – ביטוי ליחס של קרבה עצמית ואהבה מיוחדת מצד ה' לכל אחד ואחת מבני ישראל; "הן עם כלביא יקום וכארי יתנשא"; וכן: "מה טובו אוהליך יעקב משכנותיך ישראל", וכהנה ברכות רבות נוספות.

ועיקר העיקרים, כמבואר בדברי הרמב"ם בספר 'היד החזקה', הנבואה וההבטחה אודות ביאת מלך המשיח והגאולה העתידה, שגם היא מרומזת דוקא בנבואת בלעם:

הצניעות של עם ישראל

נקודות בעיבוד קל מתוך שיחה של הרבי מליובאוויטש

הזהירות הגדולה של בני ישראל בצניעות, עד שידעו בוודאות את "ספרי ייחוסיהם ועדי חזקת לידתם", ולא התערבבו זה בזה. וכשראה בלעם מעלה זו, התפעל ביותר, עד ש"עלה בלבו שלא לקללם".

מכל זה אנו למדים עד כמה גדול ענין הצניעות, ועד שאפילו דבר קל, כמו כיוון הפתחים, שלא יהיו זה כנגד זה, בכחו לפעול אפילו על בלעם הרשע שלא יקלל את עם ישראל, אלא שיברכם בברכה הגדולה: "כנחלים נטיו וגו'".

הפיכת הקללה

אל יאמר אדם שצריך להיזהר רק בדבר גדול ועיקרי בצניעות, כעין זה ש"כל שבט ושבט שוכן לעצמו ואינן מעורבין", ואילו בפרט קל ביותר אין הכרח לדקדק. יש לדעת שגם פרט זה חיוני ועיקרי, עד שבכחו להפוך כל דבר שלילי לתכלית הברכה.

ועדיין יש מקום לפיתויי היצר, שהדבר אמור רק בדרך התנהגות קבועה, אבל כשמדובר בהתנהגות זמנית וארעית, אין הכרח לדקדק בכל פרט קטן של דיני הצניעות. על כך באה ההוראה, שגם כשבני ישראל נמצאים ב"אוהליך", באוהל ארעי (וכמו כן כשנמצאים בדירות עראי במקומות הנופש בימי הקיץ) – חיוני להיזהר בכל פרט של דיני הצניעות. כשנזהרים בזה, הופך הקב"ה את כל הענינים השליליים לתכלית הברכה, ועד לייעוד השלם של "משכנותיך" – שיחזיר הקב"ה את משכנו, את בית המקדש, שירד ויתגלה והקב"ה ישכון בו לעד ולעולמי עולמים.

וירא את ישראל שוכן לשבטיו (במדבר כ"ד, ב')

לאחר שתי פעמים שבהן ניסה בלק להביא את בלעם לידי כך שיקלל את ישראל, ואילו הקב"ה שם בפיו דברי ברכה מופלאים – לקחו בלק אל ראש הפעור. בלעם צפה משם על עם ישראל, "וירא את ישראל שוכן לשבטיו", ובעקבות זאת "ותהי עליו רוח אלוקים".

מה ראה בלעם שגרם לאותה השראה של "רוח אלוקים" עליו? מפרש רש"י, שהוא ראה שני דברים: א) "ראה כל שבט ושבט שוכן לעצמו ואינן מעורבין". ב) "ראה שאין פתחיהם מכוונין זה כנגד זה, שלא יציץ לתוך אוהל חברו".

צניעות המשפחות

שני הדברים הללו שראה בלעם בעם ישראל, הביאו אותו לקריאת התפעלות: "מה טובו אוהליך יעקב, משכנותיך ישראל". כשאמר "מה טובו אוהליך יעקב", התכוון לבטא את התפעלותו מכך ש"ראה פתחיהן שאינן מכוונין זה מול זה; וכשאמר "משכנותיך ישראל", התכוון לעובדה ש"כל שבט ושבט שוכן לעצמו ואינן מעורבין".

שתי המעלות הללו מביאות לידי ביטוי את הצניעות הגדולה של עם ישראל. המעלה הראשונה היא: "מה טובו אוהליך יעקב" – שפתחי האוהלים בעם שראל אינם מכווננים זה כנגד זה, כדי לשמור על הצניעות של כל משפחה ומשפחה.

שמירת הייחוס

למעלה מזה היא המעלה של "משכנותיך ישראל" – שכל שבט ושבט שמר על ייחוסו. הדבר מעיד על

(מעובד מתוך הספר "שלחן שבת",

על פי 'לקוטי שיחות' כרך י"ג)

חסידות על הפרשה בלק

פרשת בלק שם הפרשה

פרשתנו נקראת על שמו של בלק, לא על שמו של בלעם, שכן בלק היה היועץ והיוזם, והוא הכניס את בלעם לענין. לומר לך, שגם בנתינת עצה בלבד יש להיזהר זהירות רבה.

(שיחת ש"פ בלק תשל"ג)

הגנה מפני השפעה שלילית במסווה מתחסד

וישלא מלאכים אל בלעם בן בער (כב,ה)

נאמר בספרים שבלעם ועמלק שייכים זה לזה. וסימנך: כשכותבים 'בלעם' ומתחתיו כותבים 'עמלק', אזי בצד הימני ייקרא 'בלעם', ובצד השמאלי ייקרא 'עמלק'.

בל / עם

עמ / לק

שניהם, עמלק ובלעם, רומזים לאדם המחטיא את חברו במעטה של צדקות ויראת שמים. עמלק, שהיה מבני בניו של עשו, טוען הרי כי מיוחס הוא, נכד לאבות הקדושים אברהם ויצחק; ובלעם היה מבני בניו של לבן,

שטען "הבנות בנותי והבנים בני" - גם הוא טוען שיש לו שייכות לבית ישראל.

העצה נגד השפעתו של אדם כזה היא התחזקות באהבת ה' ויראתו. וסימנך - גם בשתי המילים 'אהבה' ו'יראה' ישנה דוגמת אותו רמז שבתיות 'בלעם' ו'עמלק':

יר / אה

אה / בה

(לקוטי שיחות כרך ב עמ' 338)

יש לגלות האוצרות שבכל יהודי מי מנה עפר יעקב (כג,י)

בארץ טמונים אוצרות יקרים ונפלאים (עד היום לא עמדו החוקרים אלא על "אפס קצהו ושמך מינהו" מאוצרות אלו, וישנם אין ספור דברים רבים מגוונים ועצומים שעוד עתידים להתגלות), אך יש צורך בעבודה ויגיעה רבה כדי לגלותם. לכן נמשלו ישראל לעפר, שכן בכל יהודי טמונים אוצרות יקרים של אמונה, אהבה ויראה, אלא שיש לעמול ולהתייגע כדי לגלותם.

(כתר שם טוב (הוספות) סימן מד)

בקרו אותנו באתר

המחודש www.tanyaor.com

וגם ביו-טיוב ובפייסבוק:
בלוגים מצולמים וניגונים (באיכות HD)

סדר התנ"ך

עזרה ראשונה לנפשו

שבת שלום!!!

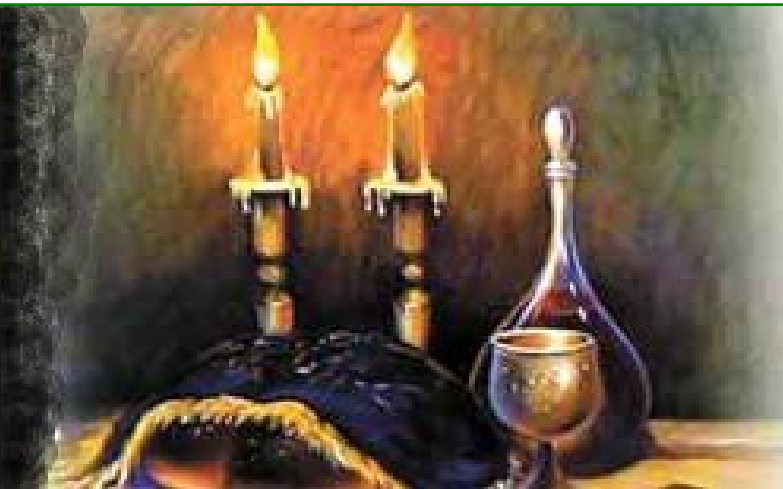
ליקוט, רעיונות, כתיבה ועימוד: חי דמארי
כתיבה, עריכה, והגהה: הרב יאיר כלב
להערות, הארות, הצעות או תיקונים, אנא כתבו לנו

Tanyaor4u@gmail.com

הרבי מליובאוויטש הנהיג ועודד שכל אשה ובת (מגיל רך
ביותר ולפחות מגיל 3) תדלקנה נרות שבת וחג.

צאת השבת	הדלקת נרות	עיר (שעון קי"ץ)
20:31	19:13	י-ם
20:34	19:29	ת"א
20:35	19:22	חיפה
20:32	19:29	ב"ש

נהנתם? העבירו הלאה, ליזכות עוד ועוד יהודים בהרחבת המודעות למקורותינו.

נא לשמור על קדושת הגיליון